

Općina Drvar

Financijski izvještaji za godinu koja je
završila 31. prosinca 2021. godine
i izvještaj neovisnog revizora

Mostar, svibanj 2022. godine

Sadržaj

IZJAVA NAČELNIKA OPĆINE DRVAR	3
IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINACIJSKIH IZVJEŠTAJA	6
I. OSNOVNI PODACI O OPĆINI	12
II. PRAVNI RAČUNOVODSTVENI I DRUGI TEMELJI REVIZIJE	13
SAŽETAK TERMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA	16
III. FINACIJSKA IZVJEŠĆA	23
3.1. IZVJEŠĆE O FINACIJSKOJ POZICIJI NA DAN 31.12.2021. GODINE	24
3.2. RAČUN PRIHODA I RASHODA ZA PERIOD 01.01.-31.12.2021. GODINE	25
IV. BILJEŠKE UZ FINACIJSKA IZVJEŠĆA	26
4.1. STALNA SREDSTVA.....	26
4.2. TEKUĆA SREDSTVA	26
4.3. ZALIHE	26
4.4. TEKUĆE OBVEZE.....	27
4.5. DUGOROČNE OBVEZE.....	27
4.6. TRAJNI IZVORI SREDSTAVA	27
4.7. RASHODI.....	28
4.8. PRIHODI.....	28
4.9. KAPITALNE TRANSAKCIJE.....	28
ZAKLJUČAK	31
REVIZORSKI TIM	32
 Popis tabela	
Tabela 1 Bilaca stanja na dan 31.12.2021. godine	24
Tabela 2 Račun prihoda i rashoda za period 01.01.-31.12.2021. godine	25
Tabela 3 Stalna sredstva na dan 31.12.2021. godine.....	26
Tabela 4 Tekuća sredstva na dan 31.12.2021. godine	26
Tabela 5 Zalihe na dan 31.12.2021. godine.....	26
Tabela 6 Tekuće obveze na dan 31.12.2021. godine	27
Tabela 7 Dugoročne obveze	27
Tabela 8 Trajni izvori sredstava na dan 31.12.2021. godine	27
Tabela 9 Rashodi za period od 01.01.-31.12.2021. godine	28
Tabela 10 Prihodi za period od 01.01.-31.12.2021. godine	28
Tabela 11 Kapitalne transakcije za period od 01.01.-31.12.2021. godine.....	28
OSTALE NAPOMENE	28

Privitak: Godišnja izvješća Općine Drvar za 2021. godinu.

IZJAVA NAČELNIKA OPĆINE DRVAR

Primatelj:

UHY Revident d.o.o. Mostar
Biskupa Čule bb, 88000 Mostar

Vama, revizorima, ja, načelnica Općine Drvar (*Općina* ili *Društvo*), zadužena za sastavljanje financijskih izvješća dajem sljedeće izjave:

A. Informacije i dokazi

Informacije i dokazi koje ste od nas zahtijevali su Vam dane u potpunosti i savjesno. Kao osoba zadužena za davanje ovih izjava i dokaza imenovali smo sljedeće osobe:

OSOBE ZADUŽENE ZA SURADNJU S REVIZOROM

- Snježana Bodroža, rukovodilac Finansija
  - Radmila Bauk, certificirani računovođa, broj dozvole 6805/5
-

B. Knjigovodstveni iskazi

Mi smo se pobrinuli za to da su vam knjigovodstveni iskazi poslovanja Općine Drvar u potpunosti budu stavljani na raspolaganje. Ovoj dokumentaciji pripadaju upute, organizacijska dokumentacija i sve ostalo što pomaže u razumijevanju poslovanja i računovodstvenog sustava Općine Drvar.

U knjigovodstvenoj evidenciji su obuhvaćeni svi poslovni događaji koji su morali biti proknjiženi u poslovnoj 2021. godini.

Mi smo se pobrinuli za to da Vam je sva dokumentacija za koju imamo obvezu čuvanja u pisanoj ili elektronskoj formi dana na raspolaganje u roku koji je realan i razuman za Vaše razumijevanje podataka.

C. Financijska izvješća

Kao odgovorna osoba ovlastio sam mog savjetnika da bude ovlaštena osoba a on je ispunio odgovornost za pripremanje i prezentiranje financijskih izvješća.

Naša odgovornost je fer prezentacija financijskog položaja i uspješnosti poslovanja Općine Drvar u skladu s Međunarodnim Standardima Financijskog Izveštavanja (MSFI). Ova odgovornost obuhvaća: utvrđivanje, uvođenje i održavanje FUK-a i internih kontrola važećih za sastavljanje i objektivan prikaz financijskih izvješća u kojima neće biti značajnih pogrešnih prikazivanja uzrokovanih prijevarom ili pogreškom; odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika; i utvrđivanje razumnih računovodstvenih procjena primjerenih u danim okolnostima.

Vjerujemo da je financijskim izvješćima koji su predmet revizije koju Vi obavljate prikazana sva imovina, obveze, eventualne obveze, rezerviranja, ukupni rashodi i ukupni prihodi, kao i sve obvezne napomene uz financijska izvješća. Sve obveze, kako predvidive tako i nepredvidive su prikazane u skladu s Međunarodnim Standardima Financijskog Izveštavanja (MSFI).

Primijenjene metode prikazivanja pozicija u proračunu Općine i financijskim izvješćima i njihovo vrednovanje odgovaraju zahtjevima posebnih propisa iz ove oblasti. Naš izbor i primjena metoda iskazivanja pozicija u financijskim izvješćima i njihovog vrednovanja je primjeren. Značajne pretpostavke koje smo koristili u procjenama su primjerene, te smo ih Vama prikazali.

Za sve događaje nakon datuma finansijskih izvješća koji su to zahtijevali prilagodili smo finansijska izvješća i napomene uz finansijska izvješća u skladu s Međunarodnim Standardima Finansijskog Izvještavanja (MSFI).

Izvijestili smo Vas o svim poznatim stvarnim i mogućim sudskim sporovima i zahtjevima čiji se utjecaj uzeo u obzir pri sastavljanju finansijskih izvješća u skladu s Međunarodnim Standardima Finansijskog Izvještavanja (MSFI).

Svi planovi i očekivanja koji mogu imati za posljedicu značajnu promjenu knjigovodstvenih vrijednosti imovine i obveza prikazanih u finansijskim izvješćima predstavljeni su u skladu s Međunarodnim Standardima Finansijskog Izvještavanja (MSFI).

Općina Drvar je pravni; odnosno ekonomski vlasnik imovine prikazane u finansijskim izvješćima. Sva založna i stvarna opterećenja u vezi s ovom imovinom su objavljena u skladu s Međunarodnim Standardima Finansijskog Izvještavanja (MSFI).

Mi smo se pridržavali svih dogovora koji mogu imati značajan utjecaj na finansijske izvješća. Eventualni slučajevi nepridržavanja su Vam dani na znanje.

U obzir smo uzeli sve događaje koji mogu imati utjecaj na poslovanje Općine Drvar i iz tih događaja rezultiraju finansijske obveze te smo iste objavili ili u finansijskim izvješćima ili (ako se iste ne obuhvaćaju u finansijskim izvješćima) naveli u dodatku uz ovu izjavu. Ako takvi navodi ili napomene nedostaju, onda takvih događaja nije bilo na datum sastavljanja finansijskih izvješća.

Godišnje izvješće o izvršenju proračuna

- Mi smo odgovorni za sastavljanje godišnjeg izvješća o izvršenju proračuna u skladu sa zakonom. U tom izvješću o izvršenju proračuna obuhvaćene su i iskazane sve stavke i na prihodovnoj i na rashodovnoj strani u skladu sa Pravilnikom o izvršenju proračuna. Također smo iskazali:
  - *Sve značajne događaje nastale u periodu od završetka poslovne godine do datuma predaje finansijskih izvješća,*
  - *Procjenu očekivanog budućeg razvoja Općine Drvar,*
  - *Najvažnije aktivnosti u vezi s istraživanjem i razvojem,*
  - *Korištene finansijske instrumente ako je značajno za procjenu finansijskog položaja i uspješnosti poslovanja Općine Drvar,*
  - *Ciljeve i politike Općine Drvar u vezi s upravljanjem finansijskim rizicima, zajedno s politikama zaštite od rizika za svaku planiranu transakciju za koju je neophodna zaštita,*
  - *Izloženost Općine Drvar svim mogućim rizicima koji se mogu predvidjeti ili pretpostaviti ,*

D. Interne kontrole

Mi smo odgovorni za uspostavu sustava finansijskog upravljanja i kontrole predstavlja zakonsku obavezu shodno Zakonu o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru FBiH koji je objavljen 18.05.2016., Sl. novine FBiH broj 38/2016. Pravilnik o provođenju sistema finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru FBiH, objavljen u Službenim novinama F BiH broj 6/17 propisuje i rokove za realizaciju određenih aktivnosti u postupku uspostavljanja FUK-a.

Mi smo odgovorni i za sastavljanje (konceptiju, implementaciju, održavanje i poboljšavanje) adekvatnog sustava internih kontrola u skladu s članom 11. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH.

Pod sustavom internih kontrola podrazumijevamo proces kroz koji nadzire i kontrolira:

- *Efikasnost i efektivnost operativnih aktivnosti (ovo uključuje zaštitu imovine od gubitaka uzrokovanih štetama ili malverzacijama),*
- *Pouzdanost finansijskog izvještavanja i*
- *Pridržavanje za Općinu Drvar bitnih zakonskih propisa kako bi se spriječilo da se ne postignu ciljevi poslovanja ako bi nastali poslovni rizici.*

U skladu s primjenjivim sustavom internih kontrola implementirali smo odgovarajuće mjere da spriječimo i otkrijemo eventualne nezakonite radnje zaposlenih.

Izvijestili smo Vas o rezultatima procjene rizika da financijska izvješća i Godišnje izvješće o poslovanju mogu sadržavati značajne pogreške uslijed namjernih pogrešnih prikazivanja.

Nismo svjesni postojanja nezakonitih radnji u Društvu naročito onih koje se odnose na pravne zastupnike Općine Drvar i druge izvršne uposlenike, uposlenike koji imaju ključnu ulogu u sustavu internih kontrola, i drugih osoba čije nezakonite radnje mogu imati značajan utjecaj na financijska izvješća Općine Drvar.

E. Potpunost danih informacija

Na uvid su Vam dani svi zapisi, dokumenti i informacije o neobičnim događajima s kojima je Uprava Općine bila upoznata, kao i sve ostale informacije koje su bitne za reviziju financijskih izvješća.

Osigurali smo Vam uvid u imena svih banaka s kojima je Općina Drvar tijekom godine imalo poslovne veze, kao i uvid u sva stanja na transakcijskim računima Općine Drvar.

Mi potvrđujemo da moguće neispravljene pogreške nisu značajne u odnosu na ukupna financijska izvješća Općine Drvar.

Navedenu izjavu u širem obliku smo potpisali prije početka revizije i nalazi se u radnoj dokumentaciji revizora. Ova financijska izvješća odobrila je Uprava Općine Drvar na dan 28.02.2022. godine i potpisani su od strane:

Za i u ime Uprave Općine Drvar

Dušica Runić, načelnica Općine Drvar

10. lipnja 2022. godine

Izveštaj neovisnog revizora daje se na osnovu provedene finansijske revizije, koja obuhvaća reviziju finansijskih izvješćaja i jednim dijelom i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA

Predmet revizije

Obavili smo reviziju finansijskih izvješća Općine Drvar sa stanjem na dan 31. prosinca 2021. godine a koje se sastoje od bilance stanja, bilance uspjeha i novčanog toka koji se završavaju na navedeni datum prikazanim u Poglavlju III, te sažetka značajnih računovodstvenih politika i drugih pripadajućih zabilješki poglavljima 0 i IV.

S obzirom da je revizija finansijskih izvješćaja Javne ustanove na dan 31. 12.2021. godine prvi period revizije, odnosno da nismo obavili reviziju finansijskih izvješćaja za 2020. godinu, niti je to obavio drugi revizor, nismo bili u mogućnosti da izrazimo mišljenje na priloženu bilancu stanja i izvješćaje o promjenama na kapitalu na dan 1. siječnja 2020. godine. Ovo je uobičajeno mišljenje kada se revizija obavlja prvi put, a do njega dolazi zbog toga što za prethodnu godinu nismo obavili verifikaciju stavki bilance stanja, odnosno što je po teoriji računovodstva bilanca uspjeha jednaka razlici između dvije bilance stanja (početnog i krajnjeg). Pošto nismo revidirali početnu bilancu (na dan 31. prosinca 2020. godine), nije se moglo ni formirati navedeno mišljenje.

Primjedbe revizora

- (i) Nismo prisustvovali popisu sredstava i obveza Općine sa stanjem na dan 31.12.2021. godine.
- (ii) Općina nema evidentirana dugoročna ulaganja u javne ustanove, čiji je osnivač Opština, odnosno njeno Opštinsko vijeće.
- (iii) Općina nije otklonila dio primjedbi istaknutih u prethodnom izvješću Ureda za reviziju Institucija BiH.

Mišljenje revizora

Osim za primjedbe navedene naprijed, prema našem mišljenju, finansijska izvješća prikazuju realno i objektivno u svim značajnim aspektima finansijski položaj Općine Drvar na dan 31. prosinca 2021. godine, rezultate njegova poslovanja za godinu tada završenu u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH i računovodstvenim standardima koji se primjenjuju na teritoriji Federacije i koji obuhvaćaju: Međunarodne računovodstvene standarde (MRS), Međunarodne standarde finansijskog izvješćivanja (MSFI) Međunarodni standard finansijskog izvješćivanja za male i srednje subjekte (MSFI za MSS) zajedno s uputama,

objašnjenjima, smjernicama i načelima koje IFAC i IASB donose i koje prevodi i objavljuje Komisija za računovodstvo i reviziju BiH.

Osnova za mišljenje s rezervom

Obavili smo našu reviziju u skladu sa Međunarodnim revizijskim standardima (MRevS-ima). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u našem izvještaju neovisnog revizora, u odjeljku o revizorovim odgovornostima za reviziju finansijskih izvještaja.

Neovisni smo od Općine Drvar u skladu s Kodeksom etike za profesionalne računovođe Odbora za međunarodne standarde etike za računovođe (IESBA) i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu s IESBA Kodeksom. Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo dobili dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Naglašavanje činjenica i skretanje pažnje

- Uvidom u raspoloživu/prezentiranu dokumentaciju vezanu za redovni godišnji popis imovine i obveza i s tim u vezi pribavljene revizijske dokaze, pred zaključne aktivnosti vezane za popis i formiranje popisnih lista, izvještaje/elaborate popisnih komisija, potvrdu/IOS-i priznatih potraživanja i gotovine, nismo stekli razumno uvjerenje da su popis imovine i obveza, kao i usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem, izvršeni na način i u skladu s relevantnim zakonskim propisima i podzakonskim aktima.
- Provedbu popisa imovine i obveza kao i neophodne pred zaključne i zaključne aktivnosti uskladiti u svemu i na način propisan relevantnim zakonskim i profesionalnim propisima i internim aktima, a račun rashoda i prihoda sastavljati nakon što su pozicije bilance stanja usklađene sa stanjem po popisu, osim razlike između prihoda i rashoda koja proizlazi iz računa prihoda i rashoda.
- Sistem finansijskog upravljanja i kontrole (FUK) nije uspostavljen (mapa procesa, rizici, izabran koordinatora i slično) s tim što neki od ključnih internih akata (kontrolne aktivnosti) nisu usvojeni, odnosno nalaze se u statusu "nacrt". U postupku revizije dobili smo uvjerenje i stekli značajan stupanj sigurnosti da će proces donošenja/usvajanja ključnih internih akata biti završen u razumnom roku i da će isti biti usklađeni s relevantnom zakonskom i profesionalnom regulativom. Po potrebi, a najmanje jednom godišnje, ažurirati mapu/knjigu ključnih poslovnih procesa i aktivnosti, kao i registar identificiranih rizika, s fokusom na praćenje i izvještavanje o rizicima, što podrazumijeva, između ostalog, praćenje provođenja kontrolnih mjera i aktivnosti i praćenje izloženosti riziku. Informacije prikupljene kroz postupke praćenja provođenja kontrolnih mjera koristiti za procjenu izloženosti riziku. Za utvrđivanje i procjenu rizika potrebno je kreirati odgovarajuće obrasce koji će sadržati podatke za popunjavanje Registra rizika.
- Nije uspostavljena interna revizija kao drugi stup FUK-a a u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u Javnom sektoru (Službeni list FBiH 47/08, i 101/16), te Zakonom o računovodstvu i reviziji FBiH (Službeni list FBiH 15/21). Interna revizija jeste drugi stup na kome počiva FUK a i suradnja i izvještavanje prema CHJ(Centralna harmonizacijska jedinica) ka treći stup na kojem počiva FUK nije uspostavljena. U narednom periodu potrebno je uspostaviti internu reviziju i suradnju sa CHJ.
- Sastavljene i prezentirane Napomene uz finansijske izvještaje ne sadrže informaciju o neusklađenim imovinskim pozicijama, kao i razlozima zbog kojih pojedina imovinska stanja (potraživanja i depozitni novac) nisu međusobno usklađena putem IOS-a ili na drugi odgovarajući način putem procjena ili na drugi način sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji (Službeni list FBiH 15/21) U vezi s tim, nismo stekli razumno uvjerenje da su sva priznata potraživanja kao i depozitni novac naplativi, niti da je realna procijenjena vrijednost

realna, što može indicirati postojanje skrivenih gubitaka kao i precijenjeni tekući finansijski rezultat. Sumnjiva i sporna potraživanja nisu obrazložena na adekvatan način, niti su opisane mjere koje su poduzete u cilju naplaćivanja priznatih potraživanja. Napomenama uz finansijske izvještaje objaviti informaciju o međusobno neusuglašenim potraživanjima i obvezama, kao i razlozima ne usuglašavanja. Sumnjiva i sporna potraživanja obrazložiti na adekvatan način i opisati mjere koje se poduzimanju u cilju naplaćivanja potraživanja.

- Sastavljene i prezentirane Napomene uz finansijske izvještaje ne sadrže informaciju o (ne)postojanju potencijalne imovine i/ili potencijalnih obaveza, kao i informaciju o (ne)postojanju korektivnih i/ili ne korektivnih značajnih događaja nakon datuma bilanciranja.
- Sve potencijalne obveze objelodaniti u Napomenama uz finansijske izvještaje, a prema zahtjevima MRS 19 – Rezerviranja, potencijalne obveze i potencijalna sredstva. Budžetski korisnici dužni su podnijeti i informaciju o svim značajnim događajima koji su nastali poslije datuma bilance do dana sastavljanja informacije (izvještaja), ako ti događaji utiču na stanje imovine i na bilancu prihoda i rashoda izvještajne godine.
- Na osnovu uvida u poslovne knjige, bruto bilanca i knjigovodstvene isprave nismo stekli razumno uvjerenje da su sve priznate obveze i sa njima povezani tekući rashodi i izdaci priznati po načelu uzročnosti, što može da indicira postojanje precijenjenih tekućih rashoda i kapitalnih izdataka, i posljedično tome umanjjen budžetski rezultat (suficit). Tekuće rashode priznavati na obračunskoj (akrujalnoj) osnovi i u skladu s načelom uzročnosti.

U svezi ovog nismo vršili modifikaciju svog mišljenja.

Reviziju finansijskih izvješća za 2020. godinu je obavio ni Ured za reviziju institucija BiH i izdao negativno mišljenje.

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su ona pitanja koja su bila, po našoj profesionalnoj procjeni, od najveće važnosti za našu reviziju finansijskih izvještaja tekućeg perioda. Tim pitanjima smo se bavili u kontekstu naše revizije finansijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju našeg mišljenja o njima, i mi ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima.

Ključno pitanje revizije: Priznavanje prihoda	Revizijski pristup
<p>Općina Drvar je na dan 31.prosinca 2021. godine iskazala u KM: (i) prihodi 8.745.991, (ii) porezni prihodi 1.344.474, i (iii) rashodi 3.647.756.</p> <p>Usvojenim računovodstvenim politikama prihodi se priznaju ako su mjerljivi i raspoloživi, odnosno naplaćeni u obračunskom periodu.</p>	<p>Testiranjem prihoda na bazi uzorka, provjerili smo priznavanje prihoda i njihovo evidentiranje.</p> <p>Cilj nam je bio provjeriti da li su zadovoljene odredbe prihvaćenog okvira finansijskog izvještavanja za proračunske korisnike i vanproračunske fondove u Federaciji Bosne i Hercegovine i Zakon o računovodstvu i reviziji Federacije Bosne i Hercegovine.</p> <p>Analizirali smo da li Općina ima evidentirane prihode koji ne zadovoljavaju uvjete za priznavanje ili nisu evidentirani u odgovarajućem obračunskom periodu.</p>

Priznavanje prihoda prepoznali smo kao ključno revizorsko pitanje jer postoje rizici od namjernog pogrešnog prikazivanja u financijskim izvještajima pod prepoznatim uticajem eksternih korisnika od strane revizije (uticaj političkih struktura na donošenje upravljačkih odluka koje se reflektiraju na financijske izvještaje).

Fokusirali smo se na priznavanje prihoda u periodu za koji se obavlja revizija s obzirom da postoji rizik da Uprava Općina nije iskazala prihode u periodu u kom su nastali.

Pored toga postoji i rizik da Općina nije evidentirala transakcije na pravilan način.

Povezane računovodstvene politike su prikazane u Napomeni priloženih financijskih izvještaja.

Stekli smo dovoljno razumijevanje usvojenih (propisanih) politika te ocijenili dosljednost primjene.

Testirali smo dizajn i efikasnost kontrola prihoda kako bi se odredio obim i vrsta potrebnih dodatnih testiranja.

Prilikom provedbe testova nismo uočili materijalno značajne greške.

Prihodi koji su bili obuhvaćeni testnim uzorkom zadovoljavali su potrebne i dovoljne uvjete za priznavanje i bili su evidentirani u periodu u kom su i nastali u skladu s usvojenim politikama.

Uprava Općine je odgovorna za objavu ostalih informacija, koje obuhvaćaju Izvještaj Uprave Općine Drvar. Ostale informacije ne uključuju financijske izvještaje, te se naše mišljenje ne odnosi na njih niti obuhvaća bilo kakvo izražavanje uvjerenja u pogledu ostalih informacija.

Naša je obveza pročitati ostale informacije i razmotriti da li su podložne pogrešnim prikazivanjem. Ukoliko na bazi provedenih revizijskih procedura zaključimo da postoje značajne pogrešne objave u ostalim informacijama dužni smo izvijestiti o tim činjenicama.

Na bazi provedenih procedura u reviziji, nismo stekli uvjerenje da postoje značajne pogrešne objave u ostalim informacijama, te u ovom pogledu nemamo nikakve značajne činjenice koje smatramo prigodnim za objavu.

Odgovornost uprave Općine Drvar i onih koji su zaduženi za upravljanje za godišnje financijske izvještaje

Uprava Općine je odgovorna za sastavljanje financijskih izvještaja koji daju istinit i fer prikaz u skladu s MSFI-ima i za one interne kontrole proizišle iz FUK-a za koje Uprava Općina odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja godišnjih financijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijave ili pogreške. U sastavljanju financijskih izvještaja, Uprava Općine je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Općine Drvar da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja. Oni koji su zaduženi za upravljanje su odgovorni za nadziranje procesa financijskog izvještavanja kojeg je ustanovio Općina Drvar.

Revizorove odgovornosti za reviziju financijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li financijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili pogreške, te izdati izvještaj nezavisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je viša razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s MRevS-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji.

Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prevare ili pogreške i smatraju se značajni ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbiru, utiču na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovi tih godišnjih financijskih izvještaja. Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije.

Mi također:

- prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza financijskih izvještaja, zbog prijevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik ne otkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prijevaramo može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilazanje internih kontrola;
- stječemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o efikasnosti internih kontrola Općine Drvar;
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila Uprava Općine;
- zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi Uprava Općine i, temeljeno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Općine Drvar da nastavi vremenski neograničeno poslovati. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pažnju u našem izvještaju nezavisnog revizora na povezane objave u godišnjim financijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje. Naši zaključci se temelje na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg izvještaja nezavisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uvjeti mogu prouzročiti da Općina Drvar prekine s vremenski neograničenim poslovanjem;
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj financijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li financijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo sa zaduženima za upravljanje, između ostalog, u vezi s pitanjima koja se tiču planiranog obima i vremenskog rasporeda revizije i važnih revizijskih nalaza, uključujući i značajne nedostatke u internim kontrolama koji su otkriveni tokom naše revizije.

Reviziju usklađenosti izvršili smo u skladu sa ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema tom standardu detaljnije su opisane u odjeljku Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti.

Neovisni smo od Općine u skladu sa ISSAI 130 – Etički kodeks, kao i u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju financijskih izvještaja, rukovodstvo Općine je odgovorno da osigura da aktivnosti, financijske transakcije i informacije budu u skladu s propisima kojima su regulirane i potvrdi da je tokom fiskalne godine osigurano namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcioniranje sistema financijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o financijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, financijska transakcije i informacije, u svim materijalnim

aspektima u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulirana. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje Općine, prema definiranim kriterijima, usklađeno sa zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji reguliraju poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sistema internih kontrola.

Broj:

UHY Revident d.o.o. Mostar

mr.sc. Antonio Vukoja, dipl.oec.
direktor
ovlašteni interni revizor

prof. dr. sc. Božo Vukoja, dipl.oec.
ovlašteni revizor
broj licence 3080033107

dr.sc. Milenko Krunić, dipl.oec.
ovlašteni revizor
broj licence 3120017177

doc.dr.sc. Mirsada Murtić, dipl.oec.
ovlašteni revizor
broj licence 3090203211

Mostar, Bosna i Hercegovina
29. lipnja 2022. godine

I. OSNOVNI PODACI O OPĆINI

Institucija:	Općina Drvar
Skraćeni naziv institucije:	Općina Drvar
Sjedište:	Ulica Titova 1, Drvar
JIB:	4281088340004
Šifra djelatnosti:	84.11.

Općina Drvar je jedinica lokalne samouprave uspostavljena zakonom, s nadležnostima utvrđenim Ustavom Federacije BiH, Ustavom Kantona 10, Zakonom o načelima lokalne samouprave u Federaciji BiH i Statutom Općine Drvar.

Općina ima svojstvo pravne osobe i samostalna je u odlučivanju u poslovima iz svog samoupravnog djelokruga, sukladno Ustavu, Zakonu i Statutu Općine Drvar i podliježe samo nadzoru ustavnosti i zakonitosti ovlaštenih državnih tijela.

U okviru svog samoupravnog djelokruga Općina poduzima sve korake u cilju osiguranja zaštite prava i sloboda navedenih u Ustavu FBiH, raspolaže i upravlja općinskom imovinom, donosi između ostalog programe razvoja djelatnosti od značaja za funkcioniranje Općine, donosi proračun, utvrđuje politike korištenja i visine naknada za korištenje javnih dobara, donosi propise o porezima, naknadama, doprinosima i taksama iz općinske nadležnosti, donosi razvojne, prostorne i urbanističke programe i planove, donosi odluke o upravljanju i raspolaganju građevinskim zemljištem (imovinom), uspostavlja i vrši inspekcijski nadzor nad izvršavanjem propisa iz nadležnosti Općine, osigurava uspostavljanje premjera i katastra, uređuje lokalni promet, osigurava uređenje naselja, kvaliteta stanovanja i komunalnih objekata, poduzima mjere za osiguranje javnog reda i mira i druge poslove prenesene zakonom iz djelokruga Kantona i federacije.

Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji Jedinственog općinskog organa uprave Općine Drvar, poslove organa državne službe vrši Općina putem slijedećih službi:

- Kabinet opštinskog načelnika
- Služba za privredu, finansije i inspekcijske poslove
- Služba za imovinsko-pravne i geodetske poslove
- Služba za opštu upravu i društvene djelatnosti
- Služba za civilnu zaštitu
- Sektor za lokalni razvoj i investicije.

Istim Pravilnikom je uređena i sistematizacija radnih mjesta.

Općina Drvar nema uveden sustav riznice, a iz Općinskog proračuna financiraju se još i navedene javne ustanove, čiji je osnivač.

Prethodna revizija: Ured za reviziju institucija BiH za 2020. godinu.

II. PRAVNI RAČUNOVODSTVENI I DRUGI TEMELJI REVIZIJE

Pravni temelj za reviziju

Zakon o proračunima - proračunima u Federaciji BiH (u daljem tekstu Zakon) ("Službene novine Federacije BiH" broj 102/13, 9/14, 13/14, 8/15 i 91/15, 102/15, 104/16 i 5/18), Konceptualni okvir i temelj i obveza za sastavljanjem finansijskog izvješća definirana je na osnovu Zakona o računovodstvu i reviziji BiH (Službeni glasnik BiH br. 42/04) koji je stupio na snagu 18.09.2004.godine te Zakona o računovodstvu i reviziji FBiH (Službene novine FBiH br.15/21) od 18.2.2021. godine. Od 01. siječnja 2005. godine primjenjuju se Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja. Njima je potrebno utvrditi jesu li Finansijska izvješća Društva sastavljena u skladu s Međunarodnim standardima i interpretacijama odobrenim od strane Odbora za Međunarodne standarde (IASC) a koji nose Drvar Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja (IFRS) a koji su se ranije zvali Međunarodni računovodstveni standardi.

Opći aspekt i cilj revizije

Na temelju zahtjeva Općine Drvar i Ugovora o vršenju revizije finansijskih izvješća za 2021. godinu, reviziju Finansijskih izvješća je obavilo Društvo za reviziju i poslovne usluge UHY REVIDENT d.o.o. Mostar, u razdoblju od 07.6.2022. godine do 20.9.2022. godine.

Na temelju općih revizijskih ciljeva, cilj ove revizije je da neovisni revizor iznese svoje mišljenje o tome da li su finansijska izvješća Općine Drvar za 2021. godinu pripremljena u skladu s propisima u FBiH, da li izvješća daju istinit i fer pregled iskazanih finansijskih pozicija u Bilanci uspjeha, Bilanci stanja i zabilješkama uz finansijska izvješća.

Na temelju općih revizijskih ciljeva, napravljen je plan revizije, koji smo predvidjeli:

Upoznavanje klijenta i pravnih propisa koji reguliraju njegov rad, razmjenu pisama, uvid u knjigovodstvenu dokumentaciju i evidencije klijenta u fazi prije sastavljanja revizijskog izvješća, prikupljanje odgovarajućih revizijskih dokaza i formiranje radne dokumentacije, pregled finansijskih izvješća za 2021. godine, ocjena istinitosti i fer prikaza poslovanja u 2021. godini, sastavljanje izvješća o reviziji i davanje mišljenja ovlaštenog revizora.

Odgovorne osobe za sastavljanje finansijskih izvješća

Odgovorne osobe za sastavljanje finansijskih izvješća Općine Drvar su navedene naprijed, u našoj Izjavi.

Dokumentacija za reviziju finansijskih izvješća

Dokumentacija revizije su finansijska izvješća Općine Drvar (Bilanca stanja, Bilanca uspjeha kao i Bruto bilanca, Glavna knjiga Popisne liste, Odluke tijela upravljanja i rukovođenja, poslovna dokumentacija, izvješća Poglavarstva i uprave Općine Drvar, , zapisnici o kontrolama, svi pravilnici vezani za FUK i interne kontrole posebno pravilnik o računovodstvu i računovodstvenim politikama, normativna akta, izvod iz Sudskog registra, Bankovni izvodi, popisne liste) i drugi dokazi i objašnjenja koja su revizoru stavljena na raspolaganje.

Popis imovine i obveza

(Članak 21 zakona)

(1) Pravno lice dužno je da na početku poslovanja, kao i najmanje jednom godišnje sa stanjem na dan kada se završava poslovna godina ili neki drugi obračunski period, određen u skladu sa ovim zakonom, izvrši popis imovine i obaveza sa ciljem da se utvrdi njihovo stvarno stanje, te da se u poslovnim knjigama izvrši usklađivanje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem.

(2) Sva pravna lica u smislu ovog zakona kao i pravna lica i dijelovi tih pravnih lica koja obavljaju poslove u inostranstvu, ako stranim propisima za pravna lica i njihove dijelove nije propisana obaveza posebnog

vođenja knjigovodstva, kao i podnošenja i revizije financijskih izvještaja, su dužna popisati imovinu i obaveze najmanje jednom u toku godine, a najkasnije do kraja tekuće poslovne godine.

(3) Pravno lice kod kojeg se nalaze tuđa sredstva, dužno je ta sredstva popisati posebno za svako pravno lice kojemu ta imovina pripada i dostaviti im po jedan primjerak popisnih lista na kojima su ta sredstva popisana. Kod pravnih lica čija su ta sredstva, ove se popisne liste uključuju u njihovu dokumentaciju o popisu.

(4) Popis imovine i obaveza tokom poslovne godine obavlja se i u slučajevima: promjene cijena proizvoda i robe, statusnih promjena u skladu sa propisom o privrednim društvima -spajanje, pripajanje ili dijeljenje, otvaranja stečajnog postupka ili pokretanja postupka likvidacije. Izuzetno popis imovine nije nužan kod promjene cijena proizvoda i roba ako se knjigovodstvenim evidencijama mogu osigurati podaci o vrijednosti robe na zalih.

(5) U navedenim slučajevima popis se provodi pod datumom nastanka statusne ili druge promjene. Pravna lica koja su predmet statusnih ili drugih promjena izrađuju financijske izvještaje za period od 1. januara do datuma statusne ili druge promjene.

(6) Popis se obavlja tokom godine i zbog primopredaje dužnosti i ne oslobađa pravno lice od popisa sredstava i obaveza sa stanjem na dan 31. prosinca tekuće godine.

(7) Pravna lica u stečaju i likvidaciji nisu obveznici popisa sa stanjem na dan 31. prosinca. Ova pravna lica provode popis imovine i obaveza na dan otvaranja stečajnog postupka, odnosno pokretanja postupka likvidacije.

(8) Izuzetno, pravno lice može svojim aktom predvidjeti duže periode za popisivanje materijala u knjižnicama, kao što su: knjige, fotografije, filmovi, arhivska građa i sl., s tim da ti periodi ne mogu biti duži od pet godina.

(Provođenje popisa imovine i obaveza članak 22 zakona)

(1) Internim općim aktom i Odlukom o popisu utvrđuje se postupak provođenja popisa imovine i obaveza (određivanje komisije, način i rokovi popisa, način usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem).

(2) Za provođenje popisa imovine i obaveza u pravnom licu formiraju se komisije za popis. Pri utvrđivanju sastava pojedinih komisija za popis treba voditi računa da lica koja su materijalno ili financijski zadužena za sredstva koja se popisuju i njihovi neposredni rukovodioci ne mogu biti određeni u komisiju za popis tih sredstava.

(3) U slučaju kada je vrijeme popisa imovine i obaveza prije 31. prosinca, Komisija za popis je dužna na osnovu knjigovodstvenih isprava naknadno unijeti u popisne liste podatke o promjenama koje su nastale između dana popisa i 31. prosinca tekuće godine te izvršiti usklađivanje i sravnjenje knjigovodstvenog i stvarnog stanja sa 31. decembrom tekuće godine.

(4) Podatke iz knjigovodstva u popisne liste ne unose lica koja rade u knjigovodstvu, nego popisna komisija.

(5) Na kraju popisa popisna komisija sastavlja izvještaj o obavljenom popisu, utvrđuje viškove i manjkove i dostavlja ga na razmatranje tijelu nadležnom za razmatranje rezultata popisa za odlučivanje o popisu, u roku utvrđenom internim općim aktom, odnosno odlukom o popisu, a najkasnije 45 dana od dana isteka poslovne godine.

(Usuglašavanje potraživanja i obaveza članak 23 zakona)

(1) Pravna lica su dužna da prije sastavljanja financijskih izvještaja usuglase međusobna potraživanja i obaveze (konfirmacija salda). Kao dokaz postojanja određenog stanja potraživanja i obaveza koriste se knjigovodstveni podaci pravnih lica koji se unose i potvrđuju odgovarajućom knjigovodstvenom ispravom – obrazac izvod otvorenih stavki.

(2) Povjerilac je dužan da, prije sastavljanja financijskih izvještaja, dostavi dužniku spisak nenaplaćenih računa i potraživanja po drugim osnovama.(3) Dužnik, primalac konfirmacije je dužan pošiljaocu, povjeriocu ili njegovom revizoru odgovoriti na konfirmaciju u roku od osam dana.

Budžet Općine za 2021. godinu

Sukladno Zakonu o proračunima u FBiH (*Službene Novine FBiH* 102/13, 9/14,13/14, 8/15 i 91/15,102/15) Općinska služba nadležna za financije dužna je pravodobno dostaviti Općinskom načelniku izvješće o ostvarenju proračuna za prethodnu godinu, koje načelnik podnosi na usvajanje Općinskom vijeću u roku šest mjeseci od završetka fiskalne godine.

Odlukom o Proračunu Općine Drvar za 2021. godinu („Službeni glasnik Općine Drvar“) uređena je struktura prihoda i primitaka te rashoda i izdataka Proračuna Općine Drvar za 2021. godinu i njihovo izvršavanje, prioriteta plaćanja, visina zaduživanja i jamstava, upravljanje finansijskom i nefinansijskom imovinom, prava i obveze korisnika proračunskih sredstava, ovlasti Općinskog načelnika u izvršavanju Proračuna za proračunsku godinu te druga pitanja u izvršenju Proračuna.

Na izvršavanje proračuna bitno utječu i reforme u području fiskalne politike kao i niz političkih odluka, a posebno ekonomsko-financijska kriza u cijelom svijetu.

Izvještaj o izvršenju proračuna prikazuje ostvarenje planiranih prihoda i izvršenje rashoda za razdoblje siječanj - prosinac 2021. godine i predstavlja osnovu za analizu planiranih i ostvarenih pozicija, kako prihoda tako i rashoda, ukupno i pojedinačno.

Proračun je definiran kao dokument kojim se limitiraju i raspoređuju resursi zavisno od ciljeva gospodarske politike i donosi se za jednu godinu. Proračunom Općine Drvar za 2021. godinu utvrđen je ukupan iznos godišnjih prihoda i primitaka te iznos rashoda i izdataka koje treba realizirati, a koje odobrava Općinsko vijeće.

Iz naprijed navedenog se vidi:

- Jasan prikaz ukupno raspoloživih prihoda (poreznih, neporeznih, potpore i kapitalni primici),
- Ukupan iznos javne potrošnje po organizacijskoj i ekonomskoj klasifikaciji,
- Način na koji su sredstva raspoređena po pojedinim funkcijama (Uprava Općina, obrazovanje, socijalna skrb, komunalna potrošnja i sl.).

SAŽETAK TERMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Dokumentaciju i podatke su nam prezentirale sljedeće navedene naprijed, u izjavi načelnika Općine.

Financijsko knjigovodstvo

Financijsko knjigovodstvo odvija se preko programa za obradu podataka i obuhvaća sve bitne elemente za analitičko i sintetičko sagledavanje poslovnih promjena.

Primjena MSR-a

U postupcima revizije primjenjivali smo Međunarodne Standarde Revizije (MSR) i to posebno:

MSR 200 Cilj i temeljna načela Revizije finansijskog izvješća

MSR 500 Revizijski dokazi

MSR 510 Početna stanja

MSR 530 Uzorkovanje i testiranje

MSR 700 Izvještavanje revizora sa mišljenjem

Identifikacija i praćenje troškova

Općina Drvar vrši identifikaciju i praćenje troškova prema zahtjevima MRS 14 – Izvještavanje po segmentima.

Revizorski tim

Revizorski tim koji je obavio reviziju finansijskih izvješća Općine Drvar:

- prof.dr.sc. Božo Vukoja dipl.oec. – ovlaštani revizor
- dr.sc. Milenko Krunić dipl.oec. – ovlaštani revizor
- doc.dr.sc. Mirsada Murtić dipl.oec. – ovlaštani revizor
- Kristina Vasilj dipl.oec. – ovlaštani revizor

Vrijeme trajanja revizije

Vrijeme trajanja kod klijenta: 15.6.2022. godine do 28.6.2022. godine.

Računovodstvena evidencija

Računovodstvena evidencija bazirana je sljedećim računovodstvenim propisima:

- Zakon o budžetima - proračunima u Federaciji BiH (u daljem tekstu Zakon) ("Službene novine Federacije BiH" broj 102/13, 9/14, 13/14, 8/15 i 91/15, 102/15, 104/16 i 5/18),
- Zakon o pripadnosti prihoda u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj 22/06, 43/08, 22/09, 35/14 i 94/15),
- Zakon o načelima lokalne samouprave u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“ broj 49/06, 51/09),
- Zakon o računovodstvu i reviziji u Federaciji BiH („Službene. novine Federacije BiH“ broj 15/21),
- Pravilnik o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH Međunarodnim računovodstvenim standardima,
- Pravilnik o knjigovodstvu proračuna u Federaciji BiH ("Službene novine Federacije BiH", broj 60/14),
- Po odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u BiH, sve pravne osobe primjenjuju Međunarodne računovodstvene standarde od 2006. godine
- Međunarodni standard finansijskog izvještavanja za male i srednje subjekte (MSFI za MSS)
- Statut Općine Drvar („Službeni glasnik Općine Drvar“ broj 7/08) koji regulira financiranje lokalne samouprave.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći dokumenti i kriteriji:

- Proračun Općine Drvar za 2021.godinu;
- Odluka o izvršenju Proračuna Općine Drvar za 2021. godinu;
- Zakon o trezoru u FBiH;
- Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;
- Zakon o javnim nabavkama;
- Zakon o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH;
- Zakon o porezu na dohodak;
- Zakon o doprinosima;

Uz godišnja finansijska izvješća za poslovnu 2021. godinu Općina Drvar je objavila i osnovne korištene Računovodstvene politike i zabilješke.

Poslovne knjige i finansijska izvješća se vode i sastavljaju po kontnom planu za proračun i proračunske korisnike.

Pravila procjenjivanja – temeljne pretpostavke

Finansijska izvješća trebaju biti sastavljena po načelu nastanka poslovnih događaja (načelo uzročnosti) i načelu stalnosti. Prema načelu nastanka poslovnog događaja učinci poslovnih promjena i drugih događaja se priznaju u momentu nastanka (a ne kada se gotovina ili njen ekvivalent primi ili isplati).

Finansijska izvješća sastavljena po načelu nastanka poslovnog događaja (osim Izvješća o novčanim tijekovima) pružaju informacije ne samo o poslovnim promjenama iz prethodnog razdoblja, koje uključuje isplatu i prijem gotovine, već također i o obvezama za isplatu gotovine u budućem razdoblju i o resursima koji predstavljaju gotovinu koja će biti primljena u budućem razdoblju.

Finansijska izvješća su sastavljena pod pretpostavkom da će Općina Drvar poslovati na neograničeni vremenski period i da će nastaviti poslovati i u budućnosti.

Priznavanje elemenata finansijskih izvješća

Sredstvo se priznaje u bilanci stanja kada je vjerovatno da će buduće ekonomske koristi pritićati u Općina Drvar i kada sredstvo ima nabavnu vrijednost ili cijenu koštanja ili vrijednost koja se može pouzdano izmjeriti. Obveza se priznaje u bilanci stanja kada je vjerovatno da će odljev resursa koji sadrži ekonomske koristi proizići iz podmirenja sadašnjih obveza i kada se iznos obveze koja će se podmiriti može pouzdano izmjeriti.

Prihod se priznaje u bilanci uspjeha kada je povećanje budućih ekonomskih koristi povezano s povećanjem sredstava ili smanjenjem obveza koje se mogu pouzdano izmjeriti, odnosno da priznavanje prihoda nastaje istovremeno s priznavanjem povećanja sredstava ili smanjenja obveza.

Rashodi se priznaju u bilanci uspjeha kada smanjenje budućih ekonomskih koristi koje su povezane sa smanjenjem sredstava ili povećanjem obveza i mogu se pouzdano izmjeriti, odnosno da priznavanje rashoda nastaje istovremeno s priznavanjem porasta obveza ili smanjenjem sredstava.

Preračunavanje stranih sredstava plaćanja i računovodstveni tretman tečajnih razlika

Izvršen je preračun novčanih sredstava, potraživanja i obveza u stranim sredstvima plaćanja u njihovu protuvrijednost po tečaju na dan bilanciranja. Pozitivne i negativne tečajne razlike nastale po tome temelju su iskazane kao prihod ili rashod razdoblja.

Računovodstvena načela

Pri sačinjavanju financijskih izvješća Općina Drvar je obvezno pridržavati se sljedećih načela:

Načelo stalnosti

Načelo stalnosti iz koga proizlazi da imovinski, financijski i prinosni položaj Općine Drvar kao i ekonomska politika zemlje i ekonomske prilike u okruženju omogućavaju poslovanje u neograničenom roku iz čega proizlazi privremenost i povremenost izvještavanja, kao i obveznost procjenjivanja po nabavnoj cijeni i cijeni koštanja osim u slučajevima primjena načela impariteta.

Načelo dosljednosti

Načelo dosljednosti koje podrazumijeva da se način procjenjivanja u dužem vremenskom razdoblju ne mijenja, a ako do promjene ipak dođe u Aneksu se iskazuje efekt promjene i obrazlože razlog promjene.

Načelo realizacije

Načelo realizacije prema kojemu se u bilanci uspjeha mogu uključiti samo realizirani (tržišno potvrđeni) dobiti.

Načelo impariteta

Načelo impariteta (nejednake vrijednosti), koje zahtjeva bilanciranje imovine po najnižoj a obveza po najvišoj vrijednosti što ima za posljedicu odmjeravanja rashoda na više a prihoda na niže, kao i uzimanje u obzir smanjenje cijene (deprecijacije) i rezerviranja nezavisno je li rezultat dobit ili gubitak.

Načelo uzročnosti prihoda i rashoda

Načelo uzročnosti prihoda i rashoda po kome se uzimaju u obzir svi prihodi i svi rashodi danog obračunskog razdoblja bez obzira na moment naplate prihoda (fakturiranu realizaciju) i momenta plaćanja na temelju rashoda.

Načelo pojedinačnog procjenjivanja dospelosti i obveza

Načelo pojedinačnog procjenjivanja dospelosti i obveza pri čemu eventualna grupna procjenjivanja radi racionalizacije proistječu iz pojedinačnog procjenjivanja.

Načelo identiteta bilanci

Načelo identiteta bilanci po kome bilanca otvaranja poslovnih knjiga za tekuću godinu mora biti identična zaključnoj bilanci za prethodnu godinu.

IMOVINA

Imovinu je potrebno procjenjivati prije datuma bilanciranja.

Nematerijalna ulaganja

Nematerijalna ulaganja se priznaju samo kada je vjerojatno da će od tog ulaganja pritićati ekonomske koristi i kada je nabavna vrijednost ulaganja pouzdano mjerljiva, a obuhvaćaju ulaganja u razvitak, koncesije, patente, licence, ulaganja u ostalu nematerijalnu imovinu, kao i kupovinom stečenog goodwill-a.

Nematerijalna ulaganja se vrednuju prema nabavnoj vrijednosti.

Nekretnine, postrojenja, oprema i sredstva

Nekretnine, postrojenja i oprema su materijalna sredstva koja Općina Drvar drži za upotrebu u proizvodnji ili isporuku robe ili pružanje usluga, za iznajmljivanje drugim osobama ili u administrativne svrhe ili za koja se očekuje da će se koristiti duže od jednog obračunskog razdoblja.

Nabavke nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme u tijeku godine evidentiraju se po nabavnoj vrijednosti. Nabavnu vrijednost čini fakturna vrijednost nabavljenih sredstava uvećana za sve zavisne troškove nabavke i sve troškove dovođenja u stanje funkcionalne pripravnosti. Cijenu koštanja navedenih sredstava proizvedenih u vlastitoj režiji čine direktni troškovi i pripadajući indirektni troškovi, koji se odnose na to ulaganje.

Dobici ili gubici koji proistječu iz rashodovanja ili otuđenja utvrđuju se kao razlika između procijenjenih neto priljeva od prodaje i iskazanog iznosa sredstva i priznaju se kao prihod ili rashod u bilanci uspjeha.

U momentu nabavke ova imovina se vrednuje po nabavnoj cijeni.

Nakon početnog priznavanja po nabavnoj vrijednosti građevinski objekti, postrojenja, oprema i sredstva, vrednuju se po sadašnjoj vrijednosti (nabavna vrijednost umanjena za iznos obračunate amortizacije i gubitke na temelju smanjenja vrijednosti).

Investicione nekretnine nakon početnog priznavanja procjenjuju se po sadašnjoj vrijednosti (obično je to vladajuća tržišna cijena). Dobit ili gubitak nastao uslijed promjene vrijednosti investicione nekretnine uključuje se u rezultat u kome je nastao.

Sadašnja vrijednost građevinskih objekata, postrojenja, opreme i investicijske imovine uvećava se za naknadne troškove na temelju troškova adaptacije, zamjene dijelova i troškova generalnih popravki pod uvjetom da se ovi troškovi mogu izmjeriti i da oni produžuju korisni vijek ili povećavaju učinak sredstva.

Nakon početnog vrednovanja kada knjigovodstvena vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme odstupa od tržišnih cijena na dan sastavljanja bilanci, vrši se procjena nekretnina, postrojenja i opreme ili putem nove nabavne cijene ili putem revalorizacije. Pozitivni efekti ove procijene povećavaju revalorizacijsku rezervu, a negativni efekti smanjuju revalorizacijsku rezervu, a ako revalorizacijske rezerve nema negativni efekt povećava rashod manjom vrijednošću imovine u bilanci uspjeha.

Amortizacija

Osnovica za obračun amortizacije nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme, izuzimajući zemljište i šume je nabavna odnosno revalorizacijska nabavna vrijednost.

Obračun amortizacije vrši se od početka narednog mjeseca u odnosu na mjesec kada je sredstvo stavljeno u upotrebu.

Amortizacija se obračunava proporcionalnom metodom, primjenom stopa koje se utvrđuju na temelju procijenjenog korisnog vijeka upotrebe sredstava.

Osnovica za obračun amortizacije sredstva je nabavna vrijednost.

Preostala vrijednost je jednaka je razlici nabavne vrijednosti i ispravke vrijednosti, što znači da Općina Drvar ne očekuje da će dobiti neku vrijednost za sredstvo na kraju njegovog korisnog vijeka trajanja.

Efekti procijene obuhvaćaju se u bilanci uspjeha (pozitivni u korist prihoda od usklađivanja vrijednosti imovine, a negativni na teret rashoda na temelju smanjenja vrijednosti imovine).

Metoda obračuna amortizacije je linearna tj. proporcionalna (pasus 62 MRS 16 – *Nekretnine, postrojenja i oprema*).

Najviše stope amortizacije iz člana 19. Zakona o porezu na dobit, koje se priznaju kao porezno dopustiv rashod, po grupama su:

---

a)	građevinski objekti	5,00%
b)	ceste, komunalni objekti, željeznica	10,00%
c)	oprema, vozila, postrojenja	15,00%
d)	oprema za vodoprivredne, vodovodne i kanalizacijske sisteme	15,00%
e)	hardver i softver i oprema za zaštitu okoliša	33,30%
f)	višegodišnji zasadi	15,00%
g)	osnovna stada	40,00%
h)	nematerijalna imovina	20,00%

Interna revizija

Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru (Službeni list FBiH 47/08 i 101/16) uređuje se nadležnost, principi, uspostavljanje, procedure i aktivnosti interne revizije, te izvještavanje i druga pitanja vezana za internu reviziju u javnom sektoru u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Odredbe ovog Zakona odnose se na korisnike javnih sredstava budžeta Federacije Bosne i Hercegovine, kantona i općina i vanproračunskih fondova, kao i na pravna lica u kojima Federacija, kantoni ili općine imaju većinski udjel.

U smislu ovog Zakona, termini koji se u njemu koriste imaju sljedeća značenja:

- **Interna revizija** je nezavisno, objektivno uvjeravanje i konzultantska aktivnost kreirana sa ciljem da se doda vrijednost i unaprijedi poslovanje organizacije. Ona pomaže organizaciji da ostvari svoje ciljeve osiguravajući sistematičan, discipliniran pristup ocjeni i poboljšanju efikasnosti upravljanja rizikom, kontrolama i procesima upravljanja.
- **Interna kontrola** podrazumijeva različite mehanizme kojima se osigurava ispravno izvršavanje odluka vezanih za budžetske i ostale politike, posebno u sljedećim oblastima: finansijskog izvještavanja, efikasnih sistema komunikacije između rukovodilaca i njihovog osoblja, računovodstvenih kontrola, kontrola procesa i kontrole javnih nabavki.
- **Organizacija** podrazumijeva sve korisnike javnih sredstava i to: budžeta Federacije Bosne i Hercegovine, kantona, gradova, općina i vanbudžetskih fondova.
- **Korisnici javnih sredstava prvog nivoa** financiraju se direktno iz budžeta.
- **Korisnici javnih sredstava drugog nivoa** financiraju se preko korisnika javnih sredstava prvog nivoa.
- **Usluge uvjeravanja** podrazumijevaju ispitivanje dokaza čija je svrha osigurati nezavisnu ocjenu o upravljanju rizikom, kontrolama ili procesu rukovođenja unutar organizacije.
- **Kodeks profesionalne etike** podrazumijeva principe profesije i prakse interne revizije (integritet, nezavisnost, objektivnost, povjerljivost i stručnost) i pravila ponašanja koja navode kako se trebaju ponašati interni revizori u vršenju svoje funkcije. Kodeks profesionalne etike primjenjuje se i na pojedince i na organizaciju koja pruža usluge interne revizije.
- **Upute za internu reviziju** podrazumijeva dokument u kojem su navedene procedure čija je primjena obavezna tokom rada interne revizije, a osmišljene su sa ciljem ostvarivanja plana rada interne revizije.

Nadležnost interne revizije

Interni revizori ovlašteni su vršiti sistematičan pregled i procjenu upravljanja rizikom i internih kontrola.

Interni revizori procjenjivat će adekvatnost i efikasnost sistema finansijskog upravljanja i kontrole u smislu:

- identifikacije rizika, ocjene rizika i upravljanja rizikom od uprave organizacije;
- ispunjavanja zadataka i postizanja definiranih ciljeva organizacije;
- ekonomične, efikasne i djelotvorne upotrebe resursa;
- usklađenosti sa uspostavljenim politikama, procedurama, zakonima i regulativama;
- čuvanja sredstava organizacije od gubitaka kao rezultata svih vidova nepravilnosti;
- integriteta i vjerodostojnosti informacija, računa i podataka, uključujući procese internog i eksternog izvještavanja.

Rukovoditelj organizacije ima isključivo ovlaštenje da inicira posebne zadatke konzultantske prirode koje se odnosi na internu reviziju, a koji nisu obuhvaćeni godišnjim planom interne revizije.

Funkcija interne revizije zasniva se na sljedećim principima:

- neovisnost i objektivnost,

- kompetentnost i dužna profesionalna pažnja,
- integritet i povjerljivost.

Funkcija interne revizije vrši se u skladu sa:

- metodologijom i Uputstvom o internoj reviziji u javnom sektoru koje donosi Centralna harmonizacijska jedinica u Federaciji (u daljnjem tekstu: CHJ) iz člana 6. ovog Zakona, uz suglasnost Koordinacionog odbora centralnih harmonizacijskih jedinica u Bosni i Hercegovini (u daljnjem tekstu: Koordinacioni odbor),
- međunarodnim standardima za profesionalnu praksu interne revizije izdanim od Instituta internih revizora (IIA) i usvojenim od Koordinacionog odbora,
- Kodeksom profesionalne etike za internu reviziju izdanim od IIA, a usvojenim od Koordinacionog odbora,.

Poveljom interne revizije koju potpisuju rukovodilac organizacije i rukovodilac jedinice za internu reviziju, kojom se uređuje opći pristup internoj reviziji, svrha i cilj, nezavisnost, uloga i djelokrug interne revizije, odgovornost rukovodioca jedinice za internu reviziju/internog revizora, kao ovlaštenja za pristup dokumentaciji, kadrovima i fizičkoj imovini koja je relevantna za obavljanje interne revizije, te se definira obim aktivnosti interne revizije, izvještavanje i postupci u slučaju identificiranja indikatora prevare.

III. FINANCIJSKA IZVJEŠĆA
Općina Drvar
na dan 31. prosinac 2021. godine
-reklasifikacija-

OVA FINANCIJSKA IZVJEŠĆA SU SASTAVNI DIO IZVJEŠĆA O OBAVLJENOJ REVIZIJI. FINANCIJSKA IZVJEŠĆA SUBJEKTA PRILOŽENI SU OVOM IZVJEŠĆU.

FINANCIJSKA IZVJEŠĆA PREDSTAVLJENA KAO SASTAVNI DIO IZVJEŠĆA O OBAVLJENOJ REVIZIJI MOGU SADRŽAVATI NAPOMENE I OPISE, TE SE MOGU RAZLIKOVATI OD IZVJEŠĆA KOJI SU PRILOŽENI. U SLUČAJU POSTOJANJA RAZLIKA ISTE SE OBJAŠNJAVAJU.

3.1. IZVJEŠĆE O FINANCIJSKOJ POZICIJI NA DAN 31.12.2021. GODINE

#	Opis	Re	2021	2020
I	AKTIVA			
	Novčana sredstva i plemeniti metali		2.518.935	416.359
	Vrijednosni papiri			
	Kratkoročna potraživanja		1.494.365	1.324.627
	Kratkoročni plasmani		1.200	1.200
	Finansijski i obračunski odnosi sa drugim povezanim jedinicama			
	Zalihe materijala i robe			
	Zalihe sitnog inventara		1.231	1.231
	Kratkoročna razgraničenja			1.271.218
	Kratkoročna aktiva	5.2.	4.015.731	3.014.635
	Stalna sredstva		1.955.122	1.527.748
	Dugoročni plasmani			
	Vrijednosni papiri			
	Dugoročna razgraničenja			
	Stalna sredstva	5.1.	1.955.122	1.527.748
	Ukupna aktiva		5.970.853	4.542.383
II	PASIVA			
	Kratkoročne tekuće obaveze		208.391	788.443
	Obaveze po osnovu vrijednosnih papira			
	Kratkoročni krediti i zajmovi		9	9
	Obaveze prema zaposlenicima		206.214	678.764
	Finansijski i obračunski doprinosi s drugim povezanim jedinicama			
	Kratkoročna razgraničenja		1.792.631	397.609
	Kratkoročne obaveze i razgraničenja	5.4.	2.207.245	1.864.825
	Dugoročni krediti i zajmovi			420.516
	Ostale dugoročne obaveze			
	Dugoročne obaveze i razgraničenja	5.5.	0	420.516
	Izvori stalnih sredstava		564.351	2.427.012
	Ostali izvori sredstava			
	Izvori sredstava rezervi			
	Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima		3.199.257	
	Neraspoređeni višak rashoda nad prihodima nad rashodima			169.970
	Izvori stalnih sredstava	5.6.	3.763.608	2.257.042
	Ukupna pasiva		5.970.853	4.542.383

Tabela 1 Bilaca stanja na dan 31.12.2021. godine

Priložene bilješke sastavni su dio ovih financijskih izvještaja.

3.2. RAČUN PRIHODA I RASHODA ZA PERIOD 01.01.-31.12.2021. GODINE

#	Opis	Re	2021	2020
	Plaće i naknade troškova zaposlenih		1.443.561	1.464.396
	Doprinosi poslodavaca i ostali doprinosi		129.948	135.776
	Izdaci za materijal, sitni inventar i usluge		684.276	643.364
	Tekući transferi i drugi tekući rashodi		1.345.205	1.639.928
	Izdaci za kamate		44.766	79.926
	Tekući rashodi		3.647.756	3.963.390
	Kapitalni transferi			
I	Ukupni rashodi	5.7.	3.647.756	3.963.390
	Prihodi od poreza na dobit pojedinaca i preduzeća		157	119
	Doprinosi za socijalnu zaštitu			
	Porezi na plaće i radnu snagu		102	28
	Porezi na imovinu		21.087	16.903
	Domaći porezi na dobra i usluge			263
	Porezi na dohodak		242.540	221.842
	Prihodi od indirektnih poreza		1.064.192	878.262
	Ostali porezi		16.396	17.658
	Prihodi od poreza		1.344.474	1.135.075
	Prihodi od preduzetničkih aktivnosti		74.747	63.589
	Prihodi od naknada i taksi i javnih usluga		1.484.940	892.168
	Novčane kazne		29.752	25.849
	Neporezni prihodi		1.589.439	981.606
	Primljeni tekući transferi od ino vlada i međ. org.		5.049.883	2.118.721
	Kapitalni tekući transferi od ostalih nivoa vlasti		762.195	895.936
	Donacije			200
	Tekući transferi i donacije		5.812.078	3.014.857
	Primljeni kapitalni transferi od ino vlada i međ. org.			
	Kapitalni kapitalni transferi od ostalih nivoa vlasti			
	Kapitalni transferi	5.9.	0	0
	Prihodi po osnovu zaostalih obaveza			
II	Ukupni prihodi	5.8.	8.745.991	5.131.538
III	Višak prihoda na nad rashodima		5.098.235	1.168.148
IV	Višak rashoda nad приходima			

Tabela 2 Račun prihoda i rashoda za period 01.01.-31.12.2021. godine

Priložene bilješke sastavni su dio ovih financijskih izvještaja.

IV. BILJEŠKE UZ FINANCIJSKA IZVJEŠĆA**4.1. STALNA SREDSTVA**

Kont	Opis	Saldo	Duguje	Potražuje	Saldo
0111	Zemljište, šume i višegodišnji zasadi	14.879,95	0,00	6.585,10	8.294,85
0112	Građevine	1.259.072,97	564.358,63	0,00	1.823.431,60
0113	Oprema	266.374,70	14.727,85	0,00	281.102,55
0115	Stalna sredstva u obliku prava	41.995,54	0,00	0,00	41.995,54
0119	Ispravka vrijednosti stalnih sredstava	-54.575,04	52.038,09	197.165,57	-199.702,52
	Klasa 0	1.527.748,12	631.124,57	203.750,67	1.955.122,02

Tabela 3 Stalna sredstva na dan 31.12.2021. godine

- 4.1.1. Opština nije izvršila procjenu stalnih sredstava na dan 31.12.2021. godine.
- 4.1.2. Opština je izvršila popis stalnih sredstava na dan 31.12.2021. godine, koji nije rezultirao knjiženjem eventualnih viškova i manjkova.
- 4.1.3. Saldo konta stalnih sredstava je manji od bilanca stanja za KM 427.373,88, što je dio neravnoteže bruto bilance.

4.2. TEKUĆA SREDSTVA

Kont	Opis	Saldo	Duguje	Potražuje	Saldo
1111	Žiro račun	72.461,05	19.372.317,89	19.327.392,67	117.386,27
1112	Izdvojena novčana sredstva i akreditivi	341.674,92	6.345.244,86	4.286.784,52	2.400.135,26
1113	Blagajna	1.096,20	137.462,15	138.531,70	26,65
1114	Devizni račun	1.126,68	1.996.581,34	1.996.321,21	1.386,81
1311	Potraživanja od pravnih osoba	1.321.599,32	494.317,98	324.918,59	1.490.998,71
1313	Ostala potraživanja	3.028,00	24.622,05	24.284,21	3.365,84
1411	Kredit	1.200,00	0,00	0,00	1.200,00
1911	Razgraničeni prihodi	-1.303.441,31	324.796,39	494.227,08	-1.472.872,00
1912	Razgraničeni rashodi	29.723,10	0,00	0,00	29.723,10
	Klasa 1	468.467,96	28.695.342,66	26.592.459,98	2.571.350,64

Tabela 4 Tekuća sredstva na dan 31.12.2021. godine

4.3. ZALIHE

Kont	Opis	Saldo	Duguje	Potražuje	Saldo
2212	Sitan inventar u upotrebi	1.231,00	0,00	0,00	1.231,00
	Klasa 2	1.231,00	0,00	0,00	1.231,00

Tabela 5 Zalihe na dan 31.12.2021. godine

4.4. TEKUĆE OBEVEZE

Kont	Opis	Saldo	Duguje	Potražuje	Saldo
3111	Kratkoročne tekuće obaveze prema pravnim	-601.803,26	1.882.907,41	1.303.396,67	-22.292,52
3112	Kratkoročne obaveze prema fizičkim licima	-186.639,65	541,41	0,00	-186.098,24
3113	Obaveze za korištenje stalne budžetske rezerve	0,00	0,00	0,00	0,00
3313	Primici od domaæeg zaduživanja	-8,93	0,00	0,00	-8,93
3411	Obaveze za plaæe	-236.309,39	866.497,90	722.410,04	-92.221,53
3412	Obaveze za naknade plaæa	-83.948,22	113.803,45	73.328,85	-43.473,62
3413	Porezi i doprinos na plaæe	-260.619,15	793.339,05	570.557,99	-37.838,09
3414	Ostale obaveze prema djelatnicima	-97.887,51	307.838,49	242.631,59	-32.680,61
3611	Obaveze prema organima	0,00	0,00	0,00	0,00
3911	Razgranièeni prihodi	-338.997,70	0,00	756,19	-339.753,89
3912	Razgranièeni rashodi	-58.611,47	19.493,20	0,00	-39.118,27
	Klasa 3	-1.864.825,28	3.984.420,91	2.913.081,33	-793.485,70

Tabela 6 Tekuće obaveze na dan 31.12.2021. godine

4.4.1. Analitička evidencija dobavljača slaže se sa sintetičkim iznosom iz bruto bilansa. Obzirom da su IOS obrasci dostavljani na adresu Društva, potvrđena je salda je obavljena u saradnji knjigovođe, i u periodu obavljanja reviziji isti su nam prezentirani, pa možemo potvrditi iskazana stanja.

4.5. DUGOROČNE OBEVEZE

Kont	Opis	Saldo	Duguje	Potražuje	Saldo
4113	Primici od domaæeg zaduživanja	-420.515,59	1.201.577,86	781.062,27	0,00
	Klasa 4	-420.515,59	1.201.577,86	781.062,27	0,00

*Tabela 7 Dugoročne obaveze***4.6. TRAJNI IZVORI SREDSTAVA**

Kont	Opis	Saldo	Duguje	Potražuje	Saldo
5111	Izvori državnih sredstava	-2.427.011,65	5.712.543,69	3.088.366,47	197.165,57
5911	Neraspoređeni višak prihoda i rashoda	2.712.405,44	5.841.097,94	12.514.277,05	-3.960.773,67
	Klasa 5	285.393,79	11.553.641,63	15.602.643,52	-3.763.608,10

Tabela 8 Trajni izvori sredstava na dan 31.12.2021. godine

4.7. RASHODI

Kont	Opis	Saldo	Duguje	Potražuje	Saldo
	Bruto plate i naknade plate	0,00	1.260.159,68	1.260.159,68	0,00
6112	Naknade troškova zaposlenih	0,00	183.401,45	183.401,45	0,00
6121	Doprinosi poslodavca	0,00	129.948,01	129.948,01	0,00
6131	Putni troškovi	0,00	16.100,11	16.100,11	0,00
6132	Izdaci za energiju	0,00	126.111,84	126.111,84	0,00
6133	Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge	0,00	51.239,53	51.239,53	0,00
6134	Nabavka materijala	0,00	19.096,02	19.096,02	0,00
6135	Izdaci za usluge prevoza i goriva	0,00	48.512,60	48.512,60	0,00
6136	Unajmljivanje imovine i opreme	0,00	3.827,81	3.827,81	0,00
6137	Izdaci za tekuće održavanje	0,00	108.150,78	108.150,78	0,00
6138	Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga	0,00	11.062,73	11.062,73	0,00
6139	Ugovorene i druge posebne usluge	0,00	300.172,68	300.172,68	0,00
6141	Tekući transferi drugim nivoima vlasti	0,00	819.435,08	819.435,08	0,00
6142	Tekući transferi pojedincima	0,00	225.775,19	225.775,19	0,00
6143	Tekući transferi neprofitnim organizacijama	0,00	91.623,67	91.623,67	0,00
6144	Subvencije javnim preduzećima	0,00	201.065,25	201.065,25	0,00
6148	Drugi tekući rashodi	0,00	7.305,53	7.305,53	0,00
6163	Kamate na domaćem pozajmljivanje	0,00	44.766,09	44.766,09	0,00
6911	Raspored rashoda	0,00	3.677.255,02	3.677.255,02	0,00
6999	neraspoređeni rashodi iz predhodne godine	0,00	29.500,97	29.500,97	0,00
	Klasa 6	0,00	7.354.510,04	7.354.510,04	0,00

Tabela 9 Rashodi za period od 01.01.-31.12.2021. godine

4.8. PRIHODI

Kont	Opis	Saldo	Duguje	Potražuje	Saldo
7111	Porezi na dobit pojedinaca (zaostale uplate)	0,00	157,00	157,00	0,00
7131	Porezi na plate (zaostale uplate)	0,00	101,55	101,55	0,00
7141	Porez na imovinu	0,00	21.086,53	21.086,53	0,00
7161	Porez na dohodak	0,00	242.539,86	242.539,86	0,00
7171	Prihodi od indirektnih poreza koji pripadaju	0,00	1.064.191,92	1.064.191,92	0,00
7191	Ostali porezi	0,00	16.395,82	16.395,82	0,00
7211	Prihodi od nefinansijskih javnih poduzeća i	0,00	72.809,88	72.809,88	0,00
7221	Administrativne takse	0,00	68.821,90	68.821,90	0,00
7223	Komunalne takse	0,00	328.041,62	328.041,62	0,00
7224	Ostale budžetske naknade	0,00	1.010.913,66	1.010.913,66	0,00
7225	Posebne naknade i takse	0,00	75.826,85	75.826,85	0,00
7227	OSTALE NEPLANIRANE UPLATE	0,00	1.335,35	1.335,35	0,00
7231	Novčane kazne	0,00	29.752,04	29.752,04	0,00
7311	Primljeni tekući transferi od inostranih vlada i	0,00	5.049.883,10	5.049.883,10	0,00
7321	Od ostalih nivoa vlasti	0,00	762.195,20	762.195,20	0,00
7911	Raspored prihoda	0,00	8.745.988,78	8.745.988,78	0,00
	Klasa 7	0,00	17.490.041,06	17.490.041,06	0,00

Tabela 10 Prihodi za period od 01.01.-31.12.2021. godine

4.8.1. Prihodi Općine su precijenjeni za iznos prihoda primljenih u ime javnih ustanova, čiji je Općina osnivač.

4.9. KAPITALNE TRANSAKCIJE

Kont	Opis	Saldo	Duguje	Potražuje	Saldo
8212	Nabavka građevine	0,00	285.460,87	285.460,87	0,00
8213	Nabavka opreme	0,00	10.215,15	10.215,15	0,00
8215	Nabavka stalnih sredstava u obliku prava	0,00	17.450,50	17.450,50	0,00
8233	Otplate domaćeg pozajmljivanja	0,00	1.196.037,68	1.196.037,68	0,00
	Klasa 8	0,00	0,00	0,00	0,00

Tabela 11 Kapitalne transakcije za period od 01.01.-31.12.2021. godine OSTALE NAPOMENE

POREZNE OBVEZE

Općina nije porezni obveznik prema Zakonu o porezu na dodanu vrijednost BiH, niti prema Zakonu o porezu na dobit F BiH.

SUDSKI SPOROVI

Sudske sporove Općine vodi Javni pravobranilac.

UTVRĐIVANJE POŠTIVANJA ZAKONA OD STRANE UPOSLENIH U DRUŠTVU

U toku revizije nismo uočili slučajeve nepoštivanja zakonskih odredbi u knjigovodstvu Općina Drvar, niti pri sastavljanju finansijskih izvješća.

PRISTUP INFORMACIJAMA

Zakonski zastupnici Općina Drvar dali su nam sva potrebna objašnjenja i dokaze. Kao dio dokumentacije o vršenju revizije pohranili smo i pismo o izjavi odgovornosti zakonskih zastupnika za finansijska izvješća Općina Drvar.

OSVRT NA POŠTIVANJA PRINCIPA NEOGRANIČENOG VREMENA POSLOVANJA

Naša odgovornost je da tijekom provođenja revizije finansijskih izvješća ocijenimo da li je prihvatljiva procjena uprave da finansijske izvještaje sastavi na osnovi pretpostavke vremenske neograničenosti poslovanja, kao i da razmotrimo postoje li događaji i okolnosti koji upućuju na veliku neizvjesnost glede vremenski neograničenog poslovanja, a koji bi trebali biti objavljeni u finansijskim izvještajima.

Obvezni smo da ocijenimo procjenu uprave da Općina Drvar nastavi poslovati u vremenski neograničenom roku, i to za razdoblje koje je koristila uprava, a koje ne može biti kraće od 12 mjeseci. Nakon provođenja odgovarajućih radnji kojima ocjenjujemo pretpostavku vremenske neograničenosti poslovanja, i razmatranja prikladnosti objava u finansijskim izvještajima izrazili smo mišljenje s rezervom.

DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANCE

Nije bilo događaja nakon datuma sastavljanja bilance koji bi mogli imati utjecaj na prezentirana finansijska izvješća. Izjašnjenje revizora o naknadnim događajima koji su mogli eventualno utjecati na izvršene iskaze u finansijskim izvješćima poduzeća za revidirani period poslovanja nije neophodno niti može utjecati na revizorsko mišljenje. Angažman na obavljanju revizije dogovoren je nakon što su finansijski izvještaji već usvojeni od strane uprave poduzeća i dostavljeni nadležnoj državnoj instituciji. U tom smislu, bilo kakve izmjene podataka u finansijskim izvješćima prouzrokovane eventualnim naknadnim događajima moraju se provesti u tekućem obračunskom razdoblju, na jedan od načina propisanih MRS br. 8.

OSVRT NA INTERNE KONTROLE

Jedna od faza prethodne revizije je revizija internih kontrola. Prethodna revizija bi se u pravilu trebala obavljati do datuma na koji se izdaju finansijski izvještaji, a završna revizija nakon datuma izdavanja finansijskih izvještaja. MRevS 400 definira interne kontrole kao cjelokupnost stajališta, svijesti i djelovanja uprave u odnosu na kontrolu i njenu važnost u Društvu.

Djelotvornost i uspješnost kontrole ovisi u uvjetima u kojima djeluje sustav internih kontrola, i to: filozofija i način upravljanja menadžmenta, organizacijska struktura Općina Drvar, djelovanje interne revizije (ako postoji), kadrovske politike i raspodjele ovlasti i odgovornosti. Djelotvorna raspodjela ovlasti i odgovornosti u

društvu usmjerena je na kontrolu rada jednog zaposlenika od strane drugog zaposlenika, čime se uspostavlja mehanizam za otkrivanje prevara i pogrešaka. MRevS 400 u točki 8. navodi sljedeće kontrolne postupke koje uspostavlja uprava radi provođenja usvojene politike, zaštite imovine, otkrivanja pogrešaka i prijevара, valjanosti i potpunosti računovodstvenih evidencija te pravodobne pripreme financijskih informacija:

- ***Odobranje, pregled i izvještavanje o usklađivanjima,***
- ***Provjera aritmetičke točnosti knjiženja,***
- ***Odobrenje i provjera dokumenata,***
- ***Ograničenje pristupa imovini i knjiženjima,***
- ***Usporedba i analiza financijskih rezultata s planiranim.***

U procesu revizije izradili smo radnu dokumentaciju i prikupili dokaze metodom ispitivanja i potvrđivanja (upiti zaposlenima i upravi, verifikacije i potvrđivanja), promatranjem (kontrolni propisi). Ispitali smo da li uopće postoji sustav internih kontrola, te da li taj isti sustav djeluje. Nakon što smo utvrdili postojanje ovog sustava u društvu ispitali smo djeluje li sustav pomoću programa za ocjenu sustava internih kontrola. Ciljevi za ocjenu sustava interne kontrole i rezultati su sljedeći:

- Valjanost
- Potpunost
- Cut-off
- Autorizacija
- Procjena
- Klasifikacija
- Prijenos i sabiranje.

NEOVISNOST REVIZIJSKOG TIMA

U sklopu preliminarnih aktivnosti ocijenili smo neovisnost revizijskog tima u odnosu na Općina Drvar. U skladu s ovim zaključili smo da ne postoje određene zabrane koje bi nekog od članova revizorskog tima doveli u situaciju da ne može raditi reviziju. Također nismo utvrdili postojanje financijskog interesa u Društvu, niti zajmove ili slično od klijenta. Poslovne veze s klijentom tiču se samo revizije. Ne postoje obiteljske i osobne veze sa zaposlenima u Društvu. Nitko od naših zaposlenih nije radio u Društvu koje se revidira niti ima plan da u skorijoj budućnosti traži zaposlenje u Društvu. Nismo pružali niti financijske niti pravne usluge koje bi imale bitan utjecaj na rješavanje sudskih sporova. Nitko od zaposlenih u revizorskoj kući nije obavljao poslove u upravi Općina Drvar. Nismo vršili nikakve ispravke u knjiženju. Nadalje, nema slučajeva u kojima je neko od zaposlenih u revizorskoj kući primao poklone od klijenta. Cijena revizije nije znatno manja od prosječne tržišne, te odgovara trenutnom stanju u okruženju. Dokumente za rad revizije pripremali smo sami. Nitko od članova revizorskog tima nije pružao revizorske usluge koje bi znatno utjecale na rezultat revizije. Po samoprocjeni revizori posjeduju dovoljno stručnosti za obavljanje revizije na kvalitetan način. Nismo zastupali klijenta u pravnim sporovima i slično. Ne postoje osobna poznanstva koji bi doveli do narušavanja neovisnosti revizije. Također, nema straha od davanja objektivnog mišljenja i rada revizije s dovoljnim profesionalnim skepticizmom.

ZAKLJUČAK

Tijekom revizije nismo uočili činjenice koje bi za rezultat imale modifikaciju mišljenja revizora. Naglašavamo, da mi kao revizori nismo odgovorni da pregledamo sve transakcije provedene u Društvu tijekom godine, naročito one nematerijalne. Revizija se obavlja na temelju testova kontrola, testova detalja koji se obavljaju na temelju uzoraka i analitičkih procedura kojima se potvrđuje logičnost kretanja između pojedinih pozicija izvještaja i pravilna primjena računovodstvenih politika koje moraju biti u skladu s primjenjivim računovodstvenim okvirom. Svojim testiranjem nastojimo steći razumno, a ne apsolutno uvjerenje da financijska izvješća ne sadrže materijalno značajne pogrešne navode nastale temeljem pogreške ili prijevare. Zbog toga, značajni i pogrešni navodi mogu ostati neotkriveni.

REVIZORSKI TIM

1. prof.dr.sc. Božo Vukoja dipl.oec.

---

2. doc.dr.sc. Milenko Krunić dipl.oec.

---

3. doc.dr.sc. Mirsada Murtić dipl.oec.

---

4. Kristina Vasilj dipl.oec.
